

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-09151
Otsuse kuupäev 11.12.2024
Komisjoni koosseis Mihkel Kivisalu

Tarbija
Kaupleja Airsoftgo OÜ (16353960)

Tarbija nõue 169,90 euro tagastamine

Resolutsioon:

1. Rahuldada tarbija avaldus. Kaupleja peab tagastama tarbijale 169,90 eurot.

1. Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast. Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija tellis 20. apr 2024 Kauplejalt e-poe kaudu erinevaid tooteid ja peale kauba saamist soovis tooted tagastada ja saada raha tagasi. Tarbijal ei õnnestunud Kauplejale tooteid tagastada, kuna Kaupleja ei teavitanud, kuhu ja kuidas on võimalik tooted tagastada.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja avaldusega ei nõustunud, leidis, et Tarbija ei ole taganenud lepingust 14- päeva jooksul.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseeaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel. Menetluses kogutud tõendite ja ütluste põhjal leiab komisjon, et tarbija avaldus kuulub rahuldamisele.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Võlaõigusseaduse § 208 lg 1 sätestab, et asja müügilepinguga kohustub müüja andma ostjale üle olemasoleva, valmistatava või müüja poolt tulevikus omandatava asja ning tegema võimalikuks omandi ülemineku ostjale, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu. VÕS § 208 lg 4 kohaselt on tarbijalemüük asja müük müügilepingu alusel, mille puhul tarbijale müüb vallasasja müüja, kes sõlmib lepingu oma majandus- või kutsetegevuses. Poolte vaheline leping vastab tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses kuna leping sõlmiti sidevahendi abil, vastab see ka VÕS §-s 52 kirjeldatud lepingule. Tarbija võib sidevahendi abil sõlmitud lepingust taganeda põhjust avaldamata 14 päeva jooksul (VÕS § 56 lg 1), kusjuures vastav tähtaeg hakkab üldjuhul kulgema päevast, mil tarbija või tema poolt nimetatud kolmas isik on saanud asja füüsiliselt enda valdusse (§ 56 lg 1¹). Tarbija ostis kauplajalt e-poest tooteid.

Tarbija soovis tooted tagastada 14 päevase taganemisõiguse juures. Kirjavahetusest nähtub, et tarbija on järjepidevalt soovinud vastuseid küsimustele mh ka toote tagastamise osas (kuhu ja kuidas tagastada). Paraku kaupleja ei reageerinud korduvalt tarbija kirjadele ning vastas osaliselt neile viibimisega. Mh tagastamissoovile vastati siis, kui 14 päeva oli möödas.

Samas komisjon märgib, et e-kirjaga tekib majandus- ja kutsetegevuses tegutseval isikul üldjuhul mõistlik võimalus tutvuda hiljemalt järgmisel päeval pärast e-kirja saabumist saaja või tema valitud teenusepakkuja serverisse (vt Riigikohtu tsiviilkolleegiumi 21. detsembri 2007. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-123-07, p 12). Kui e-kirja saabumisele järgnev päev langeb nädalavahetusele, siis saab TsÜS § 69 lg 2 teise lause järgi mõistlikult eeldada, et majandus- ja kutsetegevuses tegutseval isikul tekib mõistlik võimalus sellega tutvuda järgmisel tööpäeval. Tuleb eeldada, et e-kiri jõuab saaja serverisse selle saatmise päeval. (RKO 2-16-8010/36, p 13). Samas ajsaoludest nähtub, et kaupleja tegevuse tõttu (e-kirjadele vastamine) sattus tarbija viivitusse.

TsÜS § 70 on TsÜS § 69 suhtes erinormiks, mis sätestab erisused (rikkuja kannab tahteavalduse kättesaamisega seotud riski) tahteavalduse jaoks, millega lepingupool teatab teisele poolele, et viimane on lepingulist kohustust rikkunud (vt Riigikohtu 25. aprilli 2012. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-151-11, p 12). Analoogselt ka antud olukorras, kui kaupleja oleks reageerinud mõistlikult, oleks tarbija eeltoodust sõltumata taganenud. Seega loeb komisjon tarbija õigeaegselt taganenuks lepingust, kuivõrd viivitus oli kaupleja poolne.

VÕS § 56 kohaselt võib tarbija lepingust taganeda 14 päeva jooksul ilma põhjust avaldamata.

Komisjon märgib täiendavalt, et Euroopa Kohus kohtuasjas nr C-489/07 on leidnud, et tarbija taganemisõigus on nähtud ette, et kaitsta tarbijat eriolukorras, mis valitseb sidevahendi abil sõlmitava lepingu korral, arvestades, et „tarbija ei saa tegelikult toodet näha ega osutatava teenuse laadiga tutvuda enne lepingu sõlmimist”. Lepingust taganemise õigus on seega mõeldud kompenseerima ebasoodsat olukorda, milles on tarbija sidevahendi abil sõlmitava lepingu korral,

nähes talle ette sobiva nn järelemõtlemisaja, mille jooksul ta saab omandatud asja kontrollida ja järele proovida.

Tarbija on taganenud tähtaegselt. Lepingust taganemisel muutub olemasolev võlasuhe tagasitaitmise võlasuhteks (VÕS 10. peatüki 2. jagu). Komisjon selgitab, et Riigikohus on korduvalt väljendanud seisukohta, et lepingust taganemise kehtivuseks peavad olema täidetud nii selle formaalsed eeldused, eelkõige olema esitatud vastaspoolele õigel ajal taganemisavaldus kui ka sisulised (materiaalsed) eeldused, st taganemiseks peab olema seda õigustav põhjus, eelkõige oluline lepingurikkumine VÕS § 116 mõttes. VÕS § 116 lg 1 kohaselt võib lepingupool lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud. Komisjoni hinnangul on täidetud kõik materiaalsed ja formaalsed eeldused, et lepingust taganeda.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu

/allkirjastatud digitaalselt/